

Lietuvos miško ir žemės savininkų asociacijos (LMSA) VEIKLOS ATASKAITA 2021-04/2022-04

- ▶ Pristato: dr. Algis Gaižutis. LMSA pirmininkas
- ▶ LMSA XXV Generalinė Asamblėja, 2022-04-29

Pranešimo turinys

1

- ▶ Pagrindiniai LMSA nuveikti darbai per ataskaitinį laikotarpį
- ▶ Aktualijos
- ▶ Veiklos perspektyvos ir spręstinos problemos

Valdymo organai

2

LMSA Garbės pirmininkas Stasys Mizaras

LMSA pirmininkas: Algis Gaižutis

Revizijos komisija:

- ▶ Irmina Kudarauskienė, Zenonas Prašmantas, Vilius Savickas

LMSA VALDYBA:

- ▶ Kazimieras Šiaulys, LMSA pirmininko pirmasis pavaduotojas
- ▶ Mindaugas Šilininkas, LMSA pirmininko pavaduotojas
- ▶ Audrus Petkevičius, LMSA pirmininko pavaduotojas
- ▶ Kęstutis Aukselis, Romualdas Cicėnas, Vidmantas Čaikauskas, Vidmantas Jusas, Mindaugas Kasmauskis, Mėdas Lampickas, Gediminas Lastauskas, Dovilė Lileikienė, Edvardas Makelis, Mindaugas Maciulevičius, Raimundas Nagelė, Ignas Nauburaitis, Sigitas Paulauskas, Marius Rimgaila, Audrius Skridaila, Algimantas Šindeikis, Jonas Talmantas, Albinas Tebėra, Saulius Tirevičius, Kęstutis Tubis, Gintautas Versekėnas.
- ▶ LMSA skyriai ir atstovybės: 29 atstovai

Dalyvavome (tik svarbesni):

3

- ▶ Nacionaliniame miškų susitarime
- ▶ Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023-2027 m. strateginio plano rengimo procese
- ▶ Lietuvos Respublikos teritorijos Bendrojo plano sprendinių ir jų įgyvendinimo priemonių aptarimo procese
- ▶ AM Miškų ūkio konsultacinėje taryboje ir BMŪRFP taryboje
- ▶ Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos įgyvendinimo Stebėsenos komitete
- ▶ ES miškų strategijos 2030 ir kituose ES Žaliąjį kursą realizuojančių teisės aktų svarstymo procesuose
- ▶ ES SDG „Miškininkystė ir kamštiena“ ir SDG „Kaimo plėtra“
- ▶ ES Miškų sektoriaus technologijų platformos veikloje
- ▶ Ir daugelyje kitų darbo grupių, procesų ir veiklų...

Lietuvos miško ir žemės savininkų asociacija
Forest and Land Owners Association of Lithuania

Pasiekimai (svarbesni LT):

- ▶ **Didesni įkainiai** už išugdyto jaunuolyno hektarą: nuo 253 iki **343 EUR/ha** ir skirta papildomų lėšų šiai priemonei; kartu- **didesnė parama miškų įveisimui**;
- ▶ **Didesnė paramos suma įsigyjant techniką**- nuo 50 iki **100 tūkst. EUR** pareiškėjui;
- ▶ Rūpinamasi, kad rengiant Lietuvos Respublikos teritorijos Bendrojo plano sprendinių įgyvendinimo priemones nebūtų ignoruojamos LRBP koncepcijoje įtvirtintos nuostatos **privačios nuosavybės apsaugos; kompensacijų, esamų saugomų teritorijų optimizavimo ir miškininkavimo reguliavimo**;
- ▶ **Sustabdytas populistinis Miškų įstatymo pataisų priėmimo „buldozeris“**, dėl galimų spendimų tarantis **Nacionalinio miškų susitarimo** procese. [**grėsnė** ūkinės veiklos uždraudimas ar apribojimas **~55 proc.** visų šalies miškų];
- ▶ Siekiama įgyvendinti, kas **įtvirtinta** XVIII Vyriausybės programoje ir jos įgyvendinimo plane:
 - ▶ numatyta galimybė **išmokoms** privačių miškų savininkams už medynų tūrio prieaugiu ir miško dirvožemio apsauga paremtą **anglies kaupimą miškuose** [plano priemonė 6.4.14.]
 - ▶ įtrauktos **kompensacijos** savininkams už aplinkosauginius apribojimus [plano priemonė 6.4.3.]
 - ▶ **miškininkystė įtraukta** į kooperacijos, gamintojų grupių ir kitas bendradarbiavimo programas [plano priemonė 5.9.7.]
- ▶ Seime jau pateikta Vyriausybės išvada dėl LR Saugomų teritorijų įstatymo pataisų, kurioje pritariama taikyti ne mažesnę kaip **3,5 proc. minimalią palūkanų normą skaičiuojant kompensacijas**;
- ▶ Su AM ir medžiotojus vienijančiomis organizacijomis vyksta diskusija **dėl medžiojimo privačioje žemėje teisių disponavimo**- kaip keisis reguliavimas .

5

Informacijos sklaida:

TIKSLAS: suteikti privačių miškų savininkams ūkininkavimo miškuose žinių

6

Informacijos sklaida:

- ▶ Spaudoje; informaciniuose portaluose, TV ir radijo laidose;
- ▶ Portale **www.lietuvosmiskai.lt** / **www.forest.lt**
- ▶ Facebook paskyrose:
 - ▶ <https://www.facebook.com/lietuvosmiskai.lt/>
 - ▶ <https://www.facebook.com/InfoForest>
- ▶ Youtube kanale: <https://bit.ly/3vix4Jq>
- ▶ Įvairiuose renginiuose ir konferencijose.

Specialistai nuolat konsultuoja miško savininkus lankantis miško valdose, telefonu bei atvykus į LMSA skyrius, LMSA tinko bendroves ir LMSA administracijos biurą (viso LMSA tinkle aptarnaujama po 7- 8 tūkst.savininkų kasmet).

LMSA narystė tarptautinėse organizacijose

7

TIKSLAS: plėtoti savivaldą, bendradarbiauti su Lietuvos bei kitų šalių valstybinėmis ir savivaldos institucijomis, nevyriausybinėmis organizacijomis

Europos organizacijos:

- ▶ **Europos miško savininkų asociacijų federacija CEPF** (įtakingiausia privačių miškų ūkio interesus atstovaujanti europinė asociacija - www.cepfc-eu.org) nuo 1997 m.
- ▶ **Europos žemės savininkų organizacija ELO** (viena įtakingiausių viena įtakingiausių žemės savininkų interesus atstovaujančių europinių organizacijų www.elo.org) nuo 2002 m.

Pasaulinės organizacijos:

- ▶ **PEFC Taryba (Programme for the Endorsement of Forest Certification schemes)** – didžiausia pasaulinė miškų sertifikavimo organizacija www.pefc.org)
- ▶ **Tarptautinis šeimos miškų aljansas (International Family Forestry Alliance, IFFA)** – pasaulinė privačių miškų savininkų interesus atstovaujanti organizacija- www.familyforestry.net
- ▶ Baltijos jūros šalių miško savininkų nacionalinių asociacijų apskrito stalo dalyvė.

LMSA narystė nacionalinėse organizacijose

8

- ▶ **LR Žemės ūkio rūmai** -įtakingiausia žemdirbių ir kaimo gyventojų interesus atstovaujanti asociacija - www.zur.lt . (LMSA atstovai išrinkti į ŽŪR Tarybą, ŽŪR sudaryta Žemės, miškų ir aplinkosaugos komitetas, ŽŪR patalpose veikia LMSA Kauno būstinė).
- ▶ **Lietuvos verslo konfederacija** –didžiausia paslaugų, prekybos ir aukštųjų technologijų įmonės bei verslo asociacijas vienijanti verslo organizacija.
- ▶ **Lietuvos Kaimo Tinklas**- KPP įgyvendinimo koordinavimui sukurta organizacija <http://kaimotinklas.lt>
- ▶ **Lietuvos nepriklausomų medienos matuotojų asociacija**- www.lnmma.lt (LMSA yra viena steigėjų)
- ▶ **Lietuvos standartizacijos departamento technikos komitetas LST TK 17 „Mediena“** - <http://tk17mediena.ktu.lt/>
- ▶ **“Medienos produktų gamybos inovacijų” klasteris** (LMSA yra viena dalyvių);
- ▶ Pasirašytos **bendradarbiavimo sutartys** su VDI, VMI, Lietuvos biokuro tiekėjų ir gamintojų asociacija “LITBIOMA” ir Lietuvos šilumos tiekėjų asociacija LŠTA, su medienos pramonės įmonių asociacija „Lietuvos mediena“.
Gladžiai bendradarbiaujame su VĮ „Valstybine miškų urėdija“, Lietuvos miškininkų sąjunga.

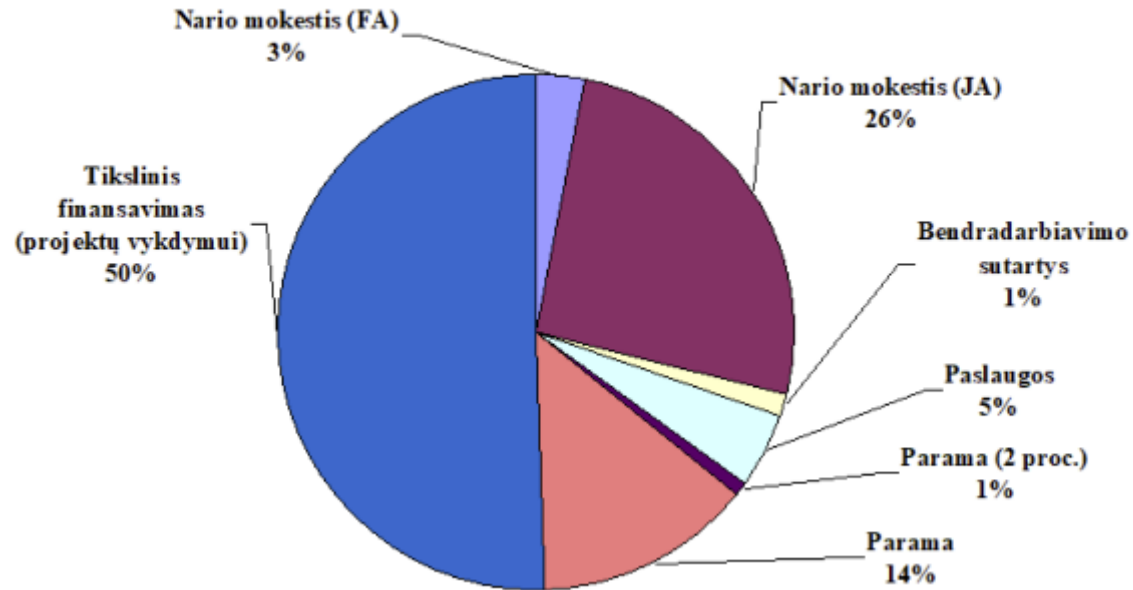

LMSA finansinė situacija

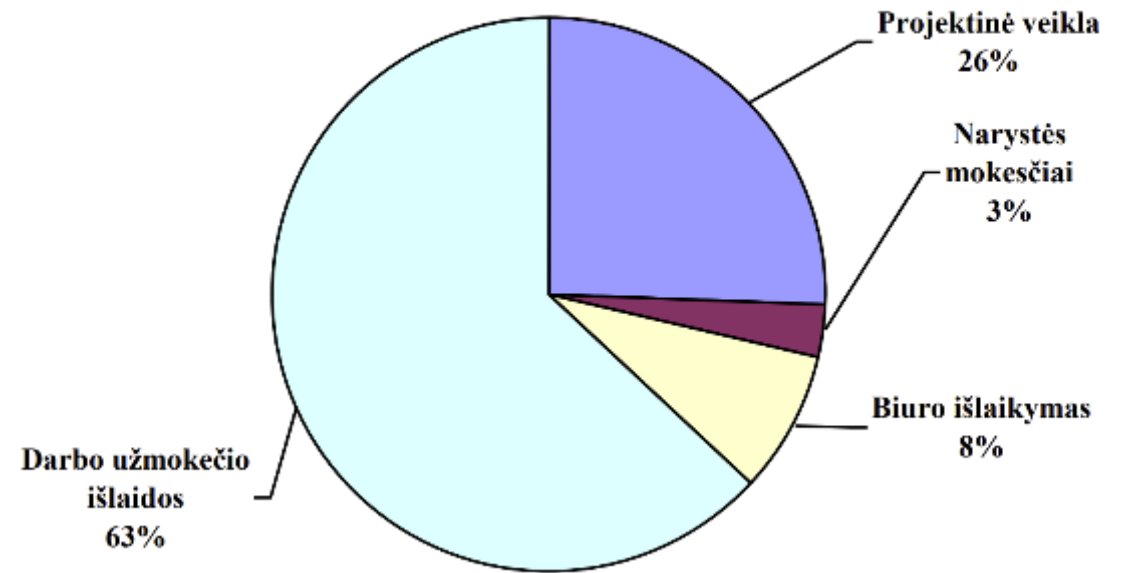
9

Bendras likutis sąskaitose 2021-12-31 d.:	116 879,06 Eur
LMSA banko sąskaitų likutis (su projektais)	116 845,58 Eur
Kasa	33,48 Eur

LMSA įplaukų struktūra 2021 m.

LMSA išlaidų struktūra 2021 m.

NACIONALINIS MIŠKŲ SUSITARIMAS

PRIVAČIŲ MIŠKO SAVININKŲ SEKTORINĖS GRUPĖS

VIZIJA

Lietuvos miškų savininkai - pilnateisiai savo turto šeimininkai, kuriais pasitikima, atsakingi už atitinkančią visuomenės poreikius profesionalią visų privačių miškų apsaugą, priežiūrą ir naudojimą, užtikrinti savo nuosavybės teisių saugumą ir tęstinumą.

Miško savininkai atsakingai investuoja į didelę įvairovę pasižyminčių privačių miškų vertę ir jų teikiamų gėrybių išlaikymą, gausinimą bei tvarų daugiafunkcį naudojimą; šalies privatus miškų ūkis yra ekonomiškai gyvybingas, konkurencingas ir inovatyvus.

Lietuvos miškų politikoje pro medžius yra pirmiausiai matomi žmonės su jų daugialypiais poreikiais, siekiais ir tikslais.

Bendrapiliečiai privačių miškų teikiamais ištekliais ir ekosisteminėmis paslaugomis naudojami vadovaudamiesi abipusės pagarbos principu, nepažeidžiant miškų savininkų privatumo, saugumo ir privačios nuosavybės bendrųjų teisių arba pasiekus susitarimą su konkrečiu miško savininku.

Jeigu dėl deklaruojamo viešojo intereso privačiame miške įstatymu yra apribojama ūkinė veikla ir/ar nuosavybės teisės ir dėl to savininkas patiria nuostolius, jie yra atlyginami pilnai ir savalaikiai, kaip tai numato LR Konstitucija.

Miško savininkui SVARBU

11

Lietuvos miškų savininkai - pilnateisiai savo turto šeimininkai, kuriais pasitikima, atsakingi už atitinkančių visuomenės poreikius profesionalią visų privačių miškų apsaugą, priežiūrą ir naudojimą, užtikrinti savo nuosavybės teisių saugumą ir tęstinumą.

● Esminis prioritetas - ginti ir ugdyti **savarankišką savininką - šeimininką**, Tėvynės patriotą, tęstinės privačios nuosavybės puoselėtoją

● O tam būtina: PASITIKĖJIMO, UŽTIKRINTUMO, TEISINGUMO, teisėtai įgytos NUOSAVYBĖS TEISIŲ APSAUGOS GARANTIJŲ. **Laikytis LR Konstitucijos!**

Miškas - NUOSAVYBĖ

12

Miško savininkai atsakingai investuoja į **didele įvairove pasižyminčių privačių miškų vertę ir jų teikiamų gėrybių išlaikymą, gausinimą bei tvarų daugiafunkcį naudojimą**; šalies privatus miškų ūkis yra **ekonomiškai gyvybingas, konkurencingas ir inovatyvus**.

Būtina:

- Sąžiningas **kompensavimas** už apribojimus ūkinei veiklai ir nuosavybei
- Sąžiningi ir adekvatūs **mokesčiai** **5%**
- Kaip užtikrinti **veiklos gyvybingumą/konkurencingumą/kompleksiškumą** (medžioklės teisė, ekosisteminės paslaugos ir kt.) **1500ha**
- **Miško vertės ir sveikatingumo išlaikymas bei didinimas (!!!)**

Privatūs miškai – įvairovės garantija

13

Lietuvos miškų politikoje pro medžius yra **pirmiausiai matomi žmonės** su jų daugialypiais poreikiais, siekiais ir tikslais.

Kiek **privatūs** Lietuvos **privatūs** miškai?

[250 tūkst. miškų savininkų] _____ >> atlygis už ekosistemines paslaugas >>

Pavyzdžiui:

- ▶ Miško naudojimo medžioklei teisė - **nusavinta**;
- ▶ Teisė atsidalinti bendraturčiams – **neproporcingai suvaržyta** (ST-ypač, kt.: ≥ 5 ha/asm.);
- ▶ Teisė į privatumą/saugumą/poilsį savo nuosavybėje – **neužtikrinama** (labiau priklauso nuo pašaliečių padarumo/kultūros);
- ▶ Teisėti lūkesčiai į investicijų į nuosavybę vertės išsaugojimą („žaliasis bankas“) – **l. dažnai paminami** dėl įv. apribojimų, už kuriuos vengiama mokėti kompensacijas, pasekmė- ženkliai nuvertėja turtas;
- ▶ Pareiga iškuopti pašaliečių suverstas šiukšles privačioje valdoje – **įtvirtinta**.

Santykis su miško nuosavybės neturinčiais bendrapiliečiais

14

Bendrapiliečiai privačių miškų teikiamais ištekliais ir ekosisteminėmis paslaugomis naudojasi vadovaudamiesi abipusės pagarbos principu, **nepažeidžiant miškų savininkų privatumo, saugumo ir privačios nuosavybės bendrųjų teisių** arba **pasiekus susitarimą** su konkrečiu miško savininku.

Kodėl eskaluojama būtent MIŠKŲ tema?

▶ Emociškai lengvai „užkabina“

▶ Kur supriešinimas/stipri emocija - ten galimybė **greitai formuoti norimą viešąją opinią** ir sulaukti rėmėjų palaikymo

▶ Tokia terpė puikiai tinka manipulacijoms, melagienoms skleisti, visuomenės **dėmesio nukreipimui** nuo daug reikšmingesnių dalykų, realių problemų

Teisingumas ir sąžiningumas

15

Jeigu dėl deklaruojamo viešojo intereso privačiame miške įstatymu yra apribojama ūkinė veikla ir/ar nuosavybės teisės ir dėl to savininkas patiria nuostolius, jie **yra atlyginami pilnai ir savalaikiai, kaip tą numato LR Konstitucija.**

BŪTINA aiškai susitarti:

- ▶ **KA, KUR ir KAIP naudojame / apsaugome** (užtikrinant m.ū. ekonominį gyvybingumą ir daugiafunkciškumą, grindžiant sprendimus ne emocijomis, o objektyviais kriterijais, mokslo argumentais ir praktikoje pasiteisinusia patirtimi, suvokiant miškininkavimo ciklą specifiką);
- ▶ Aiškūs **įstatymu nustatyti kriterijai** - kokiais atvejais nustatomi ir kaip teisiškai fiksuojami **apribojimai privačiai nuosavybei** (be „pilkos“ zonos interpretacijoms);
- ▶ Sąžiningas ir savalaikis **KOMPENSAVIMAS**

Lietuvos miško ir žemės savininkų asociacija
Forest and Land Owners Association of Lithuania

Darnūs santykiai tarp žmonių veda prie darnių sprendimų miškuose

*Išsamiau apie LMSA ir
privačius miškus:
www.lietuvosmiskai.lt
facebook.com/lietuvosmiskai.lt*

